

Det Nationale Center for Fremmedsprog

Det Nationale
Center for
Fremmedsprog

Det Nationale Center for Fremmedsprog

Workshop om mundtlighed

KU den 7. marts 2024

Søren Nørrelund Madsen (NCFF ØST)

Det Nationale
Center for
Fremmedsprog

Dagsorden

- 'Enig eller uenig' om mundtlighed i din undervisning
- Lærer- og elevkognitioner om mundtlighed
- Den komplekse mundtlighed
- Fra 'doing speaking' til 'teaching speaking'.
- Grupperefleksion/dialog: Bør/gør.

Enig eller uenig om mundtlighed i din undervisning?

- Jeg synes, at mundtlighed er det vigtigste element i fremmedsprogsundervisningen
- I min undervisning er der altid min. 1-2 sekvenser, hvor der er fokus på mundtlighed i løbet af et modul
- I min undervisning oplever jeg ofte, at det er svært at få eleverne til at tale, når vi træner mundtlighed.
- Jeg synes, at fluency er vigtigere end accuracy, når det handler om mundtlighed.
- Jeg oplever, at prøveformen i høj grad definerer den måde, som jeg arbejder med mundtlighedstræning på.
- I forbindelse med mundtlighedstræning oplever jeg ofte, at eleverne klager over, at de mangler ordforråd.
- I forbindelse med mundtlighedstræning oplever jeg ofte, at eleverne klager over, at de mangler viden om sproglige former.
- I min undervisning foregår mundtlighedstræning typisk som en interaktion mellem eleverne parvis eller i grupper.
- I min undervisning er mundtlighedstræning ofte centreret omkring forståelsesspørgsmål til en tekst.
- I min undervisning arbejder eleverne ofte med problemløsningsopgaver (tasks), når vi træner mundtlighed.
- I mundtlighedstræningen i min undervisning er der løbende fokus på kommunikationsstrategier (eks. kompensationsstrategier, tøvstrategier, gambitter m.m.)

Lærerkognitioner ift. mundtlighed.

- Mundtlighed vurderes af hovedparten af lærere som **det vigtigste element** i sprogundervisningen
- Mundtlighed bliver dog nogle gange tilsidesat til fordel for skriftlighed eller fordi det er svært at få eleverne i tale.
- Eller mundtlighed tilsidesættes til fordel for fokus på grammatik/perfektion:
”I forhold til de danske gymnasier tror jeg, det er en typisk norm, at alle starter med et begyndersystem i spansk og grammatikbøger. Samtidig lærer eleverne alfabetet, tallene, klokken, vejret osv. Det har jeg som sådan heller ikke noget i mod, problemet er, synes jeg, at eleverne kun får sagt meget lidt på spansk og der i stedet for fokuseres på grammatik og perfektion.” **Gymnasielærer i spansk. Fra: Fernández (2021): At undervise i mundtlighed**

Elevkognitioner ift. mundtlighed

- Mundtlighed vurderes også af eleverne som **det vigtigste element** i sprogundervisningen, men *de oplever* at det fylder for lidt:
 - ”Men det er jo netop det der mundtlighedsfokus, der ikke er fokus på i undervisningen, fordi der kun er fokus på grammatik.” **(Elev, 3.g)**
 - ”Der skal være mere fokus på at kunne snakke sproget, for lige nu kan jeg godt fortælle, hvordan man bøjer et tillægsord, men jeg ville ikke kunne føre en samtale eller købe cigaretter i Berlin. Det virker bare sådan lidt, også fordi vi ikke engang skal til skriftlig eksamen, det er en mundtlig eksamen, vi skal til, men vi øver ikke rigtig mundtlig i timen.” **(Elev 2.g)**

NCFE (2023): Elevperspektiver på fremmedsprog fra grundskole til gymnasium.

Den komplekse mundtlighed

- Forskellige mundtlige genrer
 - Monologiske: eks. oplæg, præsentation, tale
 - Dialogiske: eks. debat, uformel/formel samtale, interview osv.
- Grad af planlægning og stilladsering
 - Spontan/planlagt
- En lang række sproglige kompetencer i spil: fx udtale, ordforråd, syntaks, pragmatik, sproglig form m.m.
- Affektive, psykologiske og sociale faktorer

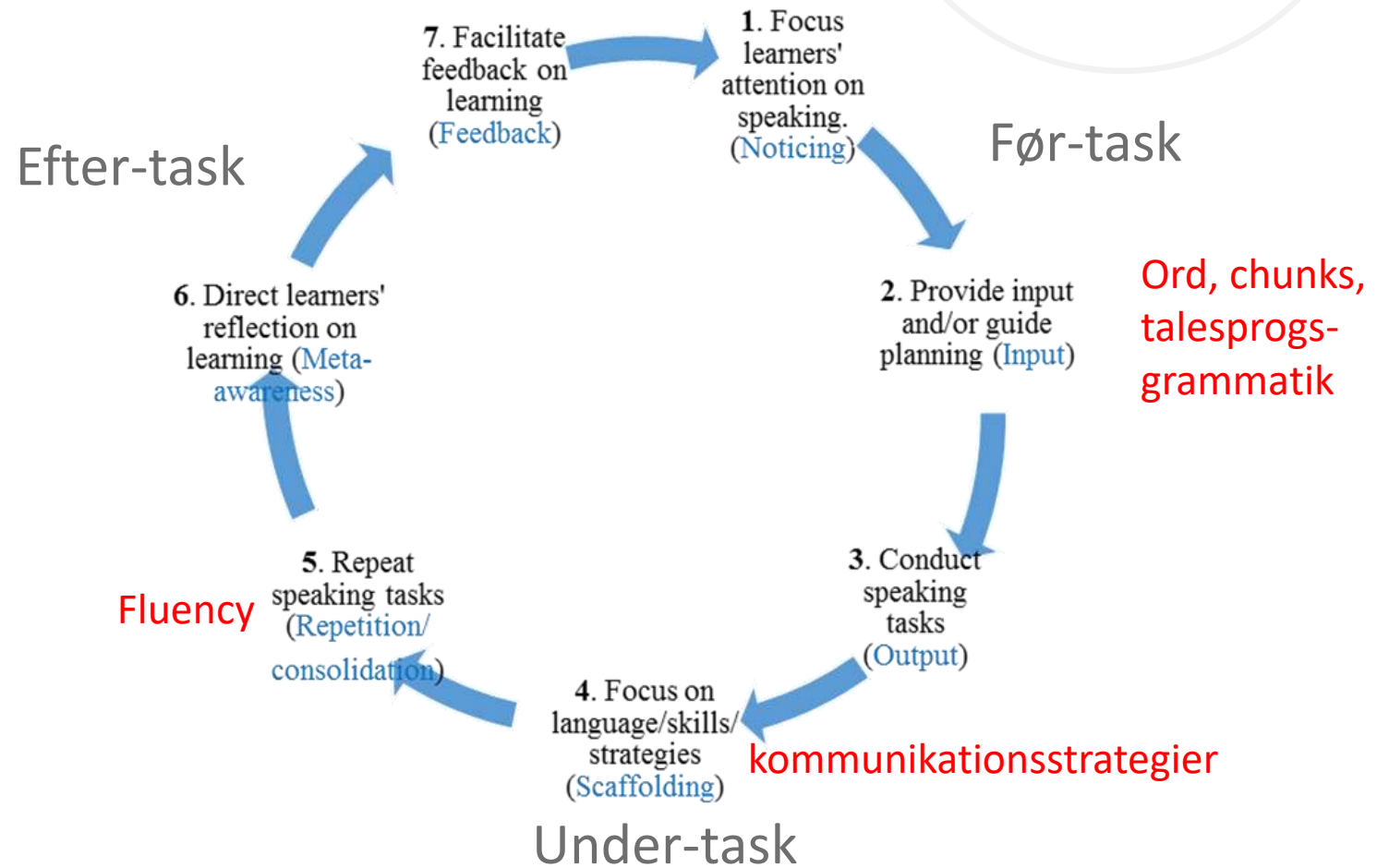

Fra 'doing speaking' til 'teaching speaking'

“Simply ‘doing’ speaking through a series of activities is not the same as learning the knowledge, skills and strategies of speaking.”

Burns (2019)

The teaching speaking cycle
Goh and Burns (2012)

Grupperefleksion

- Individuelt: skriv stikord på post-it, sæt dem herefter på bør/gør-oversigten. Brug evt. handout med 'mundtlighedstyper' og 'The teaching speaking cycle' som inspiration.
- Gruppediskussion: Præsenter og diskutér jeres individuelle bør/gør-bud i gruppen
- Bliv enige om 3 - 5 vigtige pointer (udfordringer/muligheder) fra jeres diskussion, som I kort kan præsentere i plenum i opsamlingen.

Hvad gør jeg i dag, som jeg skal blive ved med at gøre?
(+gør/+bør)

Hvad gør jeg i dag, som jeg skal holde op med at gøre?
(+gør/-bør)

Hvad gør jeg ikke i dag, som jeg bør gøre?
(-gør/+bør)

Hvad gør jeg ikke i dag, som jeg heller ikke skal gøre?
(-gør/-bør)

Referencer

- Andersen, H., Fernandez, S., Fristrup, D., & Henriksen, B. (2014). Fremmedsprog i gymnasiet.
- Burns, A. (2019). Concepts for teaching speaking in the English language classroom. *LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network*, 12(1), 1-11.
- Fernández, S. (2021). At undervise i mundtlighed – seneste forskningsresultater. Oplæg ved Sproglærerforeningens konference.
- Goh, C. C., & Burns, A. (2012). *Teaching speaking: A holistic approach*. Cambridge University Press.
- Lund, S. B., A.S, Jakobsen, Andersen, M. S. & Kjærgaard, H. W. (2023). Elevperspektiver på fremmedsprog fra grundskole til gymnasium.

